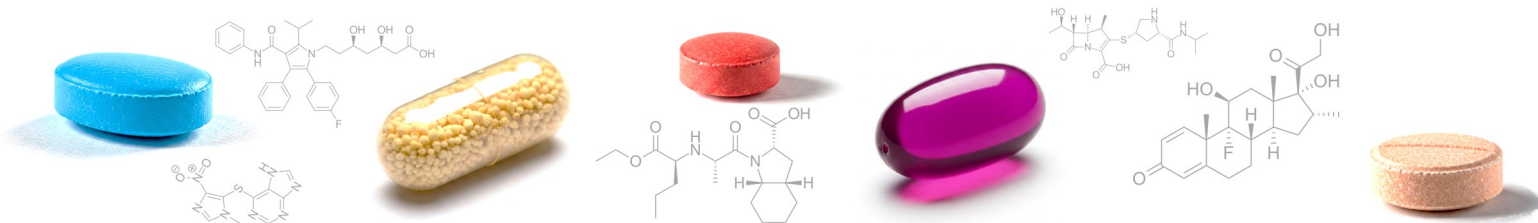


ZPRÁVA 2025



Česká odborná společnost klinické farmacie ČLS JEP



Obsah

Úvodní slovo předsedkyně ČOSKF	4
Cíle ČOSKF	5
Místo klinického farmaceuta v systému lůžkové a ambulantní zdravotní péče	6
Strategické priority ČOSKF	7-8
Výbor ČOSKF	9-11
Revizní komise ČOSKF	12
Pracovní skupiny ČOSKF	14-20
Pracovní skupina pro podání léčiv sondou	14
Pracovní skupina pro ředění a podávání léčiv	15
Pracovní skupina pro zpracování digitálních projektů	15
Pracovní skupina pro farmakoterapii infekcí	16
Pracovní skupina pro ambulantní klinickofarmaceutickou péči při dialyzačních střediscích	17
Pracovní skupina pro ambulantní klinickofarmaceutickou péči pro všeobecné praktické lékaře	17
Pracovní skupina pro farmakoterapii obézních pacientů	18
Pracovní skupina pro spolupráci s kampaní Choosing Wisely	18-20
Kulatý stůl s ministrem zdravotnictví	21-22

Jednání s Českou lékárnickou komorou	23
Vzdělávání v oboru klinická farmacie	24-34
Pregraduální vzdělávání a spolupráce s fakultami	26
Specializační vzdělávání a spolupráce s IPVZ	27
Celoživotní vzdělávání	28-34
Kongres ČOSKF	29-31
Workshopy ČOSKF	32
Aktuality Klinické farmacie	33
Podpora ČOSKF odborným akcím	33
Klinická farmacie na akcích spolupracujících odborností	34
Mediální vstupy a newslettery	35
Mediální kanály	36
Publikace členů ČOSKF	37-41
Časopisecké publikace	38-40
Publikace ESCP Best Practice	41

Úvodní slovo předsedkyně ČOSKF



Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážení členové společnosti,

výroční zpráva tradičně přináší přehled činností, aktivit a projektů, které byly v uplynulém roce realizovány. Přesto se domnívám, že vedle hodnocení dosaženého je dnes důležitější soustředit se na budoucnost našeho oboru a na to, jakým směrem chceme klinickou farmacii v České republice dále rozvíjet.

Klinická farmacie stojí v současnosti v bodě, kdy již není třeba obhajovat její význam, ale především vytvářet podmínky pro její systematické ukotvení a rovnoměrnou dostupnost v rámci zdravotnického systému. Další rozvoj proto musí vycházet z jasně definované koncepce, stabilního personálního zajištění, kvalitního specializačního vzdělávání a efektivního využití existujících kapacit.

Jsem přesvědčena, že právě budování odborně stabilního, personálně udržitelného a kvalitně organizovaného systému klinickofarmaceutické péče je jedním z nejdůležitějších úkolů pro další období. Budoucnost klinické farmacie nebude určována pouze rozsahem našich kompetencí, ale především schopností zajistit pacientům dostupnou, kvalitní a odborně garantovanou péči napříč celým zdravotnickým systémem.

Klinická farmacie dnes představuje obor, jehož role v moderním zdravotním systému přirozeně narůstá v souvislosti se zvyšující se komplexitou farmakoterapie, potřebou vyšší bezpečnosti léčby a péčí o rizikové pacienty.

Děkuji všem, kteří se na jeho rozvoji podílejí — svou odborností, každodenní prací, ochotou spolupracovat i schopností dlouhodobě hájit význam klinické farmacie jako nedílné součásti moderní zdravotní péče.

S úctou

PharmDr. Jana Gregorová, Ph.D.
předsedkyně ČOSKF

Cíle ČOSKF

Ukotvit klinickofarmaceutickou péči jako standardní zdravotní službu.

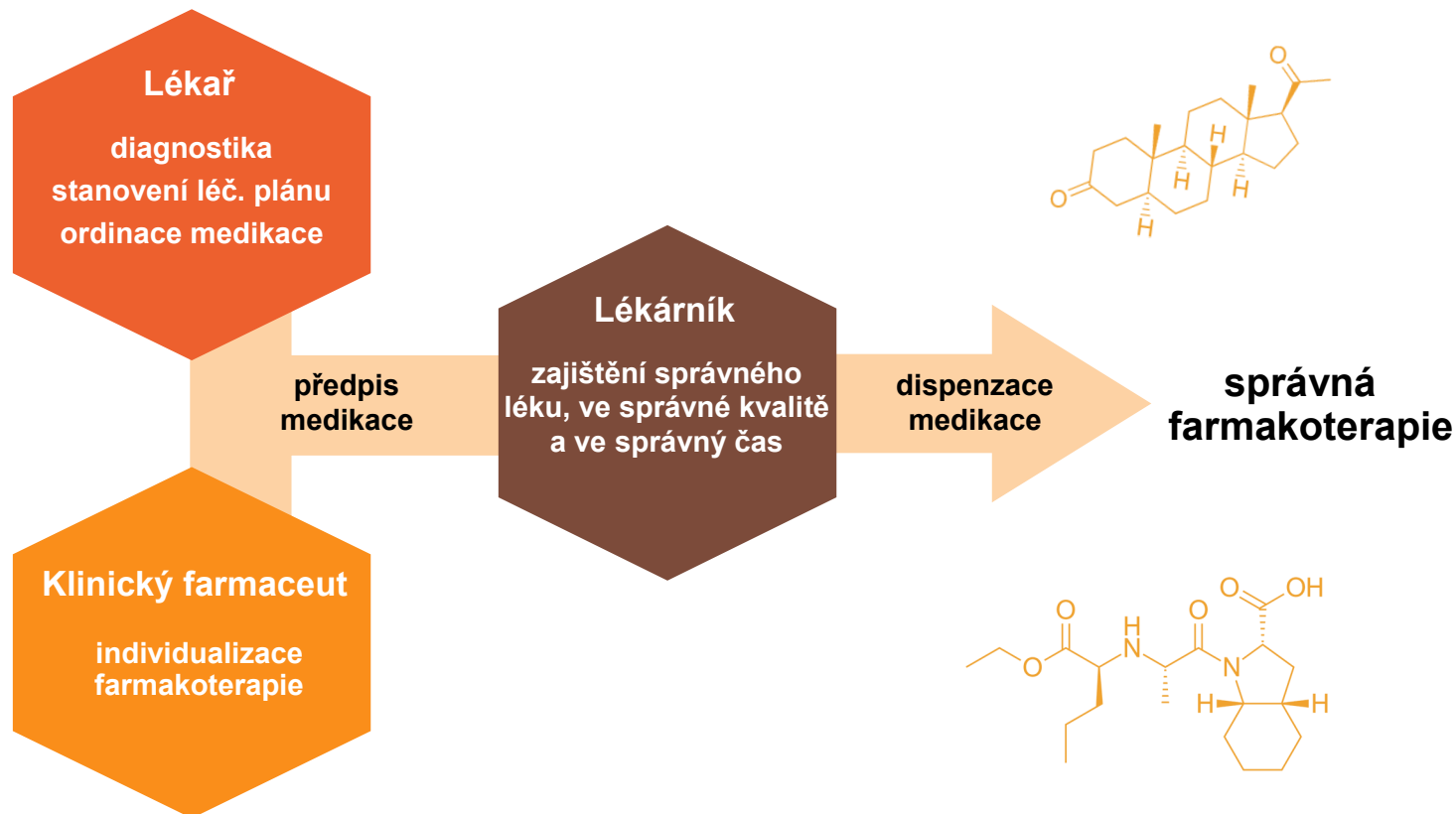
Zajistit dostupnou a kvalitní klinickofarmaceutickou péči napříč zdravotním systémem.



Rozvíjet personální kapacity a síť pracovišť klinické farmacie.

Definovat a garantovat odborné, personální a organizační standardy oboru.

Místo klinického farmaceuta v systému lůžkové a ambulantní zdravotní péče



Strategické priority ČOSKF

Role klinické farmacie v moderní zdravotní péči

Klinická farmacie představuje významný nástroj pro zvyšování bezpečnosti a kvality farmakoterapie, prevenci lékových komplikací a optimalizaci péče o polymorbidní a rizikové pacienty. Význam oboru dále narůstá s rostoucí komplexitou moderní farmakoterapie, stárnutím populace a rozvojem vysoce specializované léčby.

Další rozvoj klinické farmacie proto musí vycházet ze systematického posilování odborných, personálních a organizačních předpokladů pro poskytování klinickofarmaceutické péče.

Východiska a současný stav oboru

Reforma farmacie v oblasti klinické praxe musí vycházet především z rozvoje, upevnění a implementace toho, čeho již bylo dosaženo v odborné, legislativní i vzdělávací oblasti.

Základní pilíře, o které se klinická farmacie v současné době opírá:

- systém specializačního vzdělávání v oboru Klinická farmacie,
- zakotvení pojmu klinickofarmaceutická péče v zákoně o zdravotních službách,
- definované a legislativně ukotvené klinické kompetence farmaceutů navazující na specializační vzdělávání,
- zdravotní výkony hrazené z veřejného zdravotního pojištění uznávající potřebnost farmakologické a farmakoterapeutické expertízy klinického farmaceuta v systému zdravotní péče.

Tyto pilíře představují pevný základ, na němž lze stavět další rozvoj klinické farmacie bez nutnosti zásadních systémových experimentů.

Analýza současného stavu v českých zdravotnických zařízeních ukazuje, že:

- klinická farmacie není systematicky začleněna do lůžkové ani ambulantní péče a řada poskytovatelů dosud nemá zřízeno oddělení klinické farmacie,
- personální kapacity klinických farmaceutů neodpovídají potřebám systému ani počtu rizikových pacientů,
- klinickofarmaceutická péče není dosud ve všech zdravotnických zařízeních jednotně organizačně ani odborně ukotvena a role klinického farmaceuta tak může být v některých případech interpretována spíše v souvislosti s provozními, logistickými či ekonomickými aspekty farmacie než jako přímá zdravotní služba poskytovaná pacientovi.

Strategické cíle dalšího období

Hlavním cílem do dalšího období je systematické ukotvení klinické farmacie jako standardní zdravotní služby poskytované pacientovi v lůžkové i ambulantní péči.

Současně je nezbytné usilovat o rovnoměrnější dostupnost klinickofarmaceutické péče napříč zdravotnickým systémem. To předpokládá posilování personálních kapacit a jejich cílené využití. Klinický farmaceut by měl být systematicky zapojen zejména tam, kde jeho odbornost přináší největší přínos pro bezpečnost a kvalitu péče o rizikové pacienty.

Díličními cíli jsou zejména:

- vytvoření podmínek pro dlouhodobě udržitelné personální a organizační zajištění oboru,
- definování typologie pracovišť a minimálních i optimálních standardů poskytování služby,
- podpora odborného rozvoje klinicky orientovaných farmaceutických specializací.

Další rozvoj klinickofarmaceutické péče bude vyžadovat posilování personálních kapacit, podporu stávajících oddělení klinické farmacie i vznik nových oddělení v zařízeních, kde dosud nejsou zřízena. Významnou součástí dalšího směřování oboru musí být také rozvoj ambulantní klinické farmacie včetně podpory vzniku samostatných ambulancí klinické farmacie.

Současně je nezbytné vytvářet podmínky pro efektivní týmovou spolupráci a systematické zapojení dalších farmaceutů s klinickými specializacemi při zachování jasně definovaných kompetencí a odborné odpovědnosti jednotlivých členů týmu.

Personální a organizační standardy

Pro dlouhodobě udržitelné personální zajištění oboru je nezbytné stanovit rámec optimální systematizace pracovních míst odpovídající charakteru poskytované péče a potřebám rizikových pacientů. Personální standardy představují doporučený rámec pro zajištění dostupné, bezpečné a kvalitní klinickofarmaceutické péče.

- 1 klinický farmaceut na 10 lůžek intenzivní péče,
- 1 klinický farmaceut na 50 lůžek standardní akutní péče,
- 1 klinický farmaceut na 100 lůžek dlouhodobé péče.

Součástí dalšího rozvoje musí být také definování personálního zajištění klinickofarmaceutických služeb v ambulantní sféře.

Stejně důležité je také jasné organizační ukotvení oddělení klinické farmacie v rámci zdravotnických zařízení. Oddělení klinické farmacie musí být integrální součástí zdravotnických zařízení a organizační uspořádání musí garantovat odbornou i klinickou nezávislost poskytované péče. Klinickofarmaceutická péče by současně neměla být organizačně ani funkčně podřízena útvarům zaměřeným přímo na ekonomiku, logistiku nebo výdej léčiv.

Pro zachování odborné kvality, srovnatelnosti a transparentnosti poskytované klinickofarmaceutické péče je nezbytné definovat minimální a optimální standardy personálního a organizačního fungování služby.

Odborná společnost bude garantem stanovených kritérií minimálního a optimálního zajištění služby. Oddělení klinické farmacie budou podle míry naplnění těchto kritérií rozdělena na pracoviště s optimálním, částečným, minimálním a nevyhovujícím zajištěním klinickofarmaceutické péče.





PharmDr. Jana Gregorová, Ph.D. – předsedkyně
Oddělení klinické farmacie, Fakultní nemocnice Bulovka, Praha

Předsedkyně ČOSKF. Pověřena koordinováním metodických a strategických činností pro ukotvení oboru Klinická farmacie ve zdravotnickém systému, komunikací s MZ ČR, Parlamentem ČR, plátcí zdravotní péče a komunikací s ČLnK. Koordinátorka Pracovní skupiny pro ambulantní klinickofarmaceutickou péči při dialyzačních střediscích a Pracovní skupiny pro farmakoterapii infekcí. Koordinátorka celoživotního vzdělávání v oboru Klinická farmacie. Garant workshopů ČOSKF.



PharmDr. Kateřina Langmaierová – místopředsedkyně
Oddělení klinické farmacie, Krajská zdravotní a.s., Ústí nad Labem

Místopředsedkyně ČOSKF. Pověřena komunikací s ČLnK, ÚZIS a aktualizací podkladů pro výkaz činnosti klinického farmaceuta. Koordinátorka Pracovní skupiny pro ambulantní klinickofarmaceutickou péči pro všeobecné praktické lékaře. Koordinátorka účasti ČOSKF na veletrhu pracovních příležitostí pro studenty FaF (BaF, Hradec Králové). Garant workshopů ČOSKF.


PharmDr. Jan Hartinger, Ph.D. – vědecký sekretář

Oddělení klinické farmakologie a farmacie, Všeobecná fakultní nemocnice, Praha

Vědecký sekretář ČOSKF. Pověřen rozvíjením spolupráce s Českou společností pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii a se zahraničím.


PharmDr. Irena Murínová, Ph.D. – pokladník

Oddělení klinické farmacie, Oblastní nemocnice Kladno, a.s., nemocnice Středočeského kraje

Pokladník ČOSKF. Pověřena koordinováním metodických a strategických činností pro ukotvení oboru Klinická farmacie ve zdravotnickém systému, komunikací s MZ ČR, Parlamentem ČR a plátcí zdravotní péče. Za ČOSKF členka Subkomise pro antibiotickou politiku ČLS JEP a Centrální koordinační skupiny Národního antibiotického programu MZ ČR. Editorka výroční zprávy ČOSKF. Koordinátorka Pracovní skupiny pro farmakoterapii infekcí. Garant workshopů ČOSKF.


PharmDr. Alena Linhartová – členka

Oddělení klinické farmacie, Fakultní Thomayerova nemocnice, Praha

Členka výboru ČOSKF. Pověřena komunikací s ČLnK. Koordinátorka Pracovní skupiny pro podání léčiv sondou a Pracovní skupiny pro farmakoterapii infekcí. Koordinátorka celoživotního vzdělávání v oboru Klinická farmacie, redaktorka vzdělávacího webu ČOSKF. Garant workshopů ČOSKF.



PharmDr. Martina Maříková, Ph.D. – členka

*Oddělení klinické farmacie, Oblastní nemocnice Trutnov a.s.
Subkatedra klinické farmacie, Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, Praha*

Členka výboru ČOSKF. Pověřena komunikací s IPVZ.



Mgr. Karolína Russ, PgD – členka

Pracoviště klinické farmacie, Nemocnice AGEL, Ostrava – Vítkovice a.s.

Členka výboru ČOSKF. Koordinátorka účasti ČOSKF na veletrhu pracovních příležitostí (JobFair, Brno).

Čestný předseda výboru ČOSKF:

prof. RNDr. PhMr. Jaroslav Květina, DrSc. Dr.h.c.
„in memoriam“

Čestná členka výboru ČOSKF:

prof. RNDr. PhMr. Ludmila Kameníková, DrSc.

Poradce výboru ČOSKF:

RNDr. Jiří Netočný



Revizní komise ČOSKF

**PharmDr. Lucie Schrabalová – předsedkyně**

Oddělení klinické farmacie, Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice, Praha

Administrátorka a redaktorka české části webu ČOSKF. Garant workshopů ČOSKF.

**PharmDr. Kristina Pechandová, Ph.D. – členka**

Oddělení klinické farmacie, Nemocnice, Strakonice

Editorka newsletteru. Garant workshopů ČOSKF.

**PharmDr. Eliška Dvořáčková, Ph.D. – členka**

Pracoviště klinické farmacie, Nemocnice Na Františku, Praha a Oddělení klinické farmakologie a farmacie, Všeobecná fakultní nemocnice, Praha

Editorka newsletteru. Koordinátorka Pracovní skupiny pro ambulantní klinickofarmaceutickou péči při dialyzačních střediscích. Garant workshopů ČOSKF.



Pracovní skupiny ČOSKF

ČOSKF zaštiťuje činnost pracovních skupin různého zaměření.

Jedná se o:

1) Skupiny, které se věnují specifické odborné problematice a přinášejí konkrétní výstupy, které pomáhají členům společnosti v jejich klinické praxi

- Pracovní skupina pro podání léčiv sondou
- Pracovní skupina pro ředění a podávání léčiv
- Pracovní skupina pro zpracování digitálních projektů
- Pracovní skupina pro farmakoterapii infekcí

2) Skupiny, které koordinují implementaci a rozvoj klinickofarmaceutické péče v konkrétních oblastech

- Pracovní skupina pro ambulantní klinickofarmaceutickou péči při dialyzačních střediscích
- Pracovní skupina pro ambulantní klinickofarmaceutickou péči pro praktické lékaře
- Pracovní skupina pro farmakoterapii obézních pacientů
- Pracovní skupina pro spolupráci s kampaní Choosing Wisely

Dne **7. března 2025** se uskutečnilo **setkání výboru ČOSKF se zástupci pracovních skupin**, během něhož byly prezentovány výsledky činností za rok 2024 a představeny plánované aktivity na rok 2025.

Pracovní skupina pro podání léčiv sondou

Pracovní skupina (PS) zahájila svoji činnost v roce 2015.



Hlavním úkolem PS je příprava **souhrnných doporučení** ke správnému podání léčiv nutriční sondou. Cílem doporučení je upozornit na možná rizika spojená s touto nestandardní cestou podání (zejm. na možnou změnu účinnosti a/nebo bezpečnosti farmakoterapie) a zároveň po-

skytout návod, jak taková rizika minimalizovat.

PS rovněž připravuje interaktivní **rozhodovací schémata**, která usnadňují výběr nejvhodnějšího přípravku s obsahem požadované účinné látky či výběr nejvhodnější terapeutické alternativy v rámci požadované lékové skupiny – vždy v závislosti na použitém typu sondy.

V roce 2025 byla činnost PS utlumena.

K 31. prosinci 2025 měla PS 13 členů, na webu ČOSKF bylo zveřejněno celkem 70 doporučení k 54 léčivům a 4 rozhodovací schémata.

Koordinátorka: **PharmDr. Alena Linhartová**

Pracovní skupina pro ředění a podávání léčiv



Pracovní skupina (PS) působí od roku 2017 a dlouhodobě se zaměřuje na tvorbu a aktualizaci přehledné tabulky určené k bezpečnému ředění a podávání parenterálních léčivých přípravků. Součástí její činnosti je rovněž řešení vybraných odborných témat souvisejících s klinickou praxí.

cích s klinickou praxí.

V roce 2025 probíhala pravidelná jednání pracovní skupiny (online forma) a byla provedena revize metodiky i samotného obsahu tabulky, včetně jejího rozšíření.

Tabulka byla rozšířena o 27 nových léčivých látek a o 43 nových léčivých přípravků. Aktuálně tabulka obsahuje celkem 177 léčivých látek a 498 léčivých přípravků.

Aktivity pracovní skupiny byly prezentovány na odborných akcích (např. XXXI. kongres ČSARIM) a prostřednictvím vzdělávacích platform.

Ke konci roku 2025 měla skupina stabilní členskou základnu (celkem 9 členů) a její výstupy byly zpřístupněny odborné veřejnosti prostřednictvím webových stránek ČOSKF

Koordinátorky: **Mgr. Jana Vedrová**, **Mgr. Lucie Polášková**

Pracovní skupina pro zpracování digitálních projektů

Pracovní skupina (PS) zahájila svou činnost v roce 2021.

Hlavním cílem PS je zapojovat se do zpracování digitálních projektů, jako jsou informační databáze, aplikace pro klinické farmaceuty a další nástroje, které souvisejí s farmakoterapií a s výkonem povolání klinického farmaceuta. Projekty jsou vytvářeny ve spolupráci s odborníky z dalších oblastí, jako jsou lékaři, programátoři a weboví vývojáři, aby byla zajištěna jejich odborná kvalita i technologické zpracování. PS se rovněž podílí na prezentaci ČOSKF na sociálních sítích.

V roce 2025 PS navázala spolupráci s firmou Datlowe za účelem zdokonalení jimi vytvořeného software pro klinické farmaceuty – Merie. Tato spolupráce bude pokračovat i v roce 2026.

Dále došlo k dalšímu zvyšování dosahu a sledovanosti instagramového účtu @coskf_cz (publikováno bylo celkem 74 příspěvků a 144 příběhů).

K 31. prosinci 2025 měla pracovní skupina 4 členy.

Koordinátorka: **Mgr. Klára Hortová**



Pracovní skupina pro farmakoterapii infekcí

Pracovní skupina (PS) byla ustanovena v roce 2020 jako flexibilní reakce ČOSKF na mimořádnou epidemiologickou situaci spojenou s pandemií COVID-19.

V počátečním období své činnosti připravila řadu důležitých dokumentů zaměřených na farmakoterapii onemocnění COVID-19, které našly široké uplatnění v každodenní klinické praxi.

V roce 2024 byla působnost PS rozšířena na problematiku farmakoterapie infekčních onemocnění obecně.

Cílem PS je:

- prosazovat racionální terapii antibiotiky a dalšími antiinfektivy,
- podporovat individualizovaný přístup k dávkování a způsobu podávání antiinfektiv, který reflektuje jak etiologii a lokalizaci infekce, tak závažnost stavu, komorbiditu a komedikaci konkrétního pacienta,
- podporovat monitorování plazmatických koncentrací antiinfektiv a kvalifikovanou interpretaci jejich hodnot.

Členové PS spolupracují s ostatními odbornými společnostmi a platformami při tvorbě doporučených postupů na racionalizaci používání antibiotik v českém prostředí zdravotního systému.

ČOSKF je jednou ze tří odborných společností, která se v roce 2025 podílela na tvorbě doporučeného postupu: **Antibiotická léčba infekcí vyvolaných multirezistentními gramnegativními bakteriemi.**

PharmDr. Irena Murínová, Ph.D. je za ČOSKF členkou Subkomise pro antibiotickou politiku ČLS JEP a členkou poradního orgánu MZ ČR Centrální koordinační skupiny Národního antibiotického programu.

K 31. prosinci 2025 měla PS 4 členy.

Koordinátorky: PharmDr. Jana Gregorová, Ph.D.,
PharmDr. Alena Linhartová, PharmDr. Irena Murínová, Ph.D.



Pracovní skupina pro ambulantní klinicko-farmaceutickou péči při dialyzačních střediscích



Pracovní skupina (PS) zahájila svoji činnost v roce 2021.

Základním a dlouhodobým cílem PS je navázat spolupráci s dialyzačními středisky a přispět ke zlepšení péče o chronicky dialyzované pacienty.

Dlouhodobé projekty koordinátorů PS byly prezentovány na Brodových dnech 2025, 11. edukačním sympoziu České nefrologické společnosti (nefrotoxicita chemoterapie) a XIV. Sympoziu České společnosti pro cévní přístup (farmakoterapie anémie u cévních vstupů).

K 31. prosinci 2025 měla PS 3 členy a spolupracovala s 5 dialyzačními středisky (FN Bulovka, VFN Faust, Příbram, Louny, Kadaň).

Koordinátoři: PharmDr. Jana Gregorová, Ph.D., PharmDr. Eliška Dvořáčková, Ph.D., PharmDr. Jan Miroslav Hartinger, Ph.D.

Koordinátoři: PharmDr. Jana Gregorová, Ph.D., PharmDr. Eliška Dvořáčková, Ph.D., PharmDr. Jan Hartinger, Ph.D.

Pracovní skupina pro ambulantní klinicko-farmaceutickou péči pro všeobecné praktické lékaře

Pracovní skupina (PS) pro ambulantní klinickofarmaceutickou péči pro všeobecné praktické lékaře zahájila svoji činnost v roce 2021.



Cílem PS je nastavení spolupráce mezi klinickými farmaceuty a všeobecnými praktickými lékaři na regionální úrovni.

I v letošním roce se spojila činnost PS pro spolupráci s PRL s PS pro spolupráci s iniciativou Choosing Wisely a přednášková činnost pro praktické lékaře byla realizována v kooperaci.

Koordinátoři: PharmDr. Kateřina Langmaierová, PharmDr. Hana Nováková



Pracovní skupina pro farmakoterapii obézních pacientů



Pracovní skupina (PS) zahájila svoji činnost v roce 2020.

Cílem PS je propojovat klinické farmaceuty zabývající se obezitologickou problematikou.

Cílem PS je také zmapovat dostupné informace o změnách farmakokinetiky, úpravách dávkování a dalších aspektech farmakoterapie pacientů s obezitou či pacientů po bariatrických operacích a následně prezentovat danou problematiku na odborných akcích, vytvářet přehledové články na dané téma i doporučení pro konkrétní léčiva.

V roce 2025 byla činnost PS utlumena.

K 31. prosinci 2025 měla PS 7 členů.

Koordinátoři: **PharmDr. Alena Pilková**,
PharmDr. Jan Hartinger, Ph.D.



Pracovní skupina pro spolupráci s kampaní Choosing Wisely



Pracovní skupina (PS) zahájila svoji činnost v květnu 2024.

Hlavním cílem PS je zapojit klinické farmaceuty do národní platformy kampaně Choosing Wisely CZ – „Když méně je více“ a podporovat racionální, efektivní a bezpečné využívání farmakoterapie v celé šíři zdravotní péče.

Dalšími cíli PS je:

- Vytvoření tzv. „Sick Day Rules“ - SAMI DOMA tj. doporučení pro lékaře pro edukaci pacientů stran přechodného vysazení některých léků v období akutní nemoci (např. při horečce, průjmů, zvracení, sníženém perorálním příjmu, příjmu tekutin).
- Spolupráce s lékaři na doporučeních zaměřených na prevenci nadužívání léčiv, minimalizaci polypragmatie a podporu deprese.
- Podpora racionálních principů farmakoterapie u specifických skupin pacientů (např. geriatrických nebo pediatrických).
- Zapojení se do přednáškové a publikační činnosti s národní iniciativou Choosing Wisely.

pokračování na další straně

Aktivity PS v roce 2025:

- Dokončení projektu SAMI DOMA: V roce 2025 byl úspěšně dokončen, oponován lékaři a graficky zpracován metodický materiál „SAMI DOMA – management dočasného přerušení léčiv při akutním onemocnění“. Materiál obsahuje konkrétní pokyny pro skupiny léčiv jako sartany, ACEI, metformin, NSAID, diuretika, glifloziny, deriváty sulfonylmočoviny a analoga GLP-1.
- Vytvoření edukačních nástrojů: Součástí projektu je vytvořit formu předání poučení pro pacienta, které usnadňuje praktickou aplikaci „Sick Day Rules“ v ambulantní i nemocniční praxi.
- Mezioborová spolupráce: PS prohloubila spolupráci se Společností všeobecného lékařství (SVL) a Českou internistickou společností (ČIS) při implementaci těchto doporučení do klinické praxe.

Prezentace činnosti PS v roce 2025:

Činnost PS a projekt SAMI DOMA byly v roce 2025 prezentovány na rekordním počtu odborných akcí:

- Regionální konference a workshopy SVL ČLS JEP: Ostrava (leden), České Budějovice (únor), Olomouc (březen), Hradec Králové (duben), Brno (září), Praha (říjen) a Zlín (listopad).
- XIX. jarní interaktivní konference SVL, Praha (květen 2025).
- 20. dny interní medicíny pro praxi, Olomouc (březen 2025) – interaktivní blok „Když méně je více“.

- Colours of Cardiology, Ostrava (březen 2025) – diskusní symposium klinických farmakologů a farmaceutů.
- 29. Kongres nemocniční farmacie, Hradec Králové (listopad 2025) – workshop „Choosing Wisely – SAMI DOMA“.
- XLIV. výroční konference Společnosti všeobecného lékařství ČLS JEP, Zlín (listopad 2025) – workshop „Choosing Wisely – SAMI DOMA“.
- XXXII. kongres České internistické společnosti, Brno (listopad 2025) – samostatný blok věnovaný SAMI DOMA – bezpečné vysazování léčiv při interkurentních stavech.

K 31. prosinci 2025 měla PS 14 členů.

Koordinátorky: PharmDr. Petra Rozsíválová,
PharmDr. Kateřina Langmaierová, PharmDr. Petra Šubrtová



„SAMI DOMA – management dočasného přerušení léčiv při akutním onemocnění:“ doporučení Pracovní skupiny klinických farmaceutů při ČOSKF pro spolupráci s kampaní Choosing Wisely Czech



Chraň své pacienty během akutního onemocnění.

SAMI DOMA: manuál pro dočasné přerušení užívání vybraných léčiv pro zdravotní pracovníky (lékaře, ...).

KDY DOČASNĚ PŘERUŠIT léčiva? Především ve stavech, kdy hrozí dehydratace a akutní zhoršení renálních funkcí: zvracení, průjem, horečka, oligurie, infekce močových cest, pneumonie.

KDY NAVRÁTIT léčiva? Pokud je pacient schopný jíst a pít po dobu 24–48 hodin a ústupu hypotenze u ACEi, sartanů a diuretik.

	Skupina	Příklady	Co by se mohlo stát?	Poznámka
S	S artany	telmisartan, valsartan, kandesartan	zvýšené riziko AKI, hyperkalemie, hypotenze	
A	A CEi	„prily“, perindopril, ramipril, enalapril	zvýšené riziko AKI, hyperkalemie, hypotenze	
M	M etformin	metformin	zvýšené riziko laktátové acidózy	
I	NSAID	ibuprofen, diklofenak, naproxen, nimesulid, „koxiby“	zvýšené riziko AKI	s nízkodávkovou ASA lze pokračovat
D	D iuretika	furosemid, hydrochlorothiazid, indapamid	zvýšené riziko AKI, minerálová dysbalance	při srdečním selhání a retenci tekutin úprava jen na doporučení lékaře
O	Glifl O ziny	dapagliflozin, empagliflozin, kanagliflozin	zvýšené riziko euglykemické ketoacidózy	
M	Deriváty Sulfonyl- M očoviny)	glimepirid, gliklazid, glibenklamid	hypoglykémie	
A	A naloga GLP-1	liraglutid, semaglutid	celkové vyčerpání	

Kulatý stůl s ministrem zdravotnictví

18. března 2025 na jednání u kulatého stolu uspořádaném předsedou ČLS JEP profesorem Štěpánem Svačinou a za přítomnosti ministra Vlastimila Válka **bylo dosaženo dohody na znění Zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování.**

Na jednání byli přítomni i další zástupci ministerstva zdravotnictví, Poslanecké sněmovny, SÚKL, ČLnK, IPVZ, předsednictva ČLS JEP, ČFS JEP, ČOSKF, APOKF a obou farmaceutických fakult.

ČOSKF považovala za klíčové zachovat v zákoně o zdravotních službách klinickofarmaceutickou péči mezi druhy péče vymezenými podle účelu jejich poskytování. Naproti tomu návrh ČLnK směřoval k zavedení nového pojmu „farmaceutická péče“ a k vypuštění dosud samostatně definovaných forem péče – klinickofarmaceutické a lékárenské.

Klinickofarmaceutická péče je součástí zákona o zdravotních službách již od roku 2011, tedy od přijetí tohoto zákona. Česká republika je v tomto ohledu inspirací i pro další státy Evropské unie.

V průběhu posledních 15 let prošla klinickofarmaceutická péče významným rozvojem a byla postupně začleněna do systému zdravotních služeb v ČR s ohledem na jeho specifika a potřeby. Významný posun v dostupnosti a kvalitě této péče pro pacienty umožnilo mimo jiné právě její jasné legislativní zakotvení v zákoně o zdravotních službách.

Dnes je klinickofarmaceutická péče nedílnou součástí péče o hospitalizované i ambulantní pacienty a její existence v legislativě má jednoznačné opodstatnění.

Výsledkem dohody je, že obě péče, jak lékárenská, tak klinickofarmaceutická péče, zůstávají v zákoně o zdravotních službách a jsou nyní i lépe definovány.

§5 písm. i):

farmaceutická péče, kterou se rozumí zejména péče lékárenská a klinickofarmaceutická (dále jen „farmaceutická péče“), jejímž účelem je maximalizace účinku a minimalizace rizik farmakoterapie, směřující ke zlepšení kvality života pacienta; farmaceutická péče sestává zejména ze zajišťování, přípravy, úpravy, uchovávání, kontroly jakosti, výdeje léčivých přípravků s výjimkou transfuzních přípravků a surovin pro výrobu krevních derivátů podle zákona o léčivech, zajišťování, uchovávání, výdeje a prodeje potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro; dále je farmaceutickou péčí optimalizace farmakoterapie pacienta včetně hodnocení vlivu farmakoterapie na diagnostické metody, posuzování a kontrola účelného, bezpečného a hospodárního užívání léčivých přípravků a používání zdravotnických prostředků, konzultační a konziliární činnosti a poradenství; je-li farmaceutická péče poskytována v lékárně, jedná se o lékárenskou péči.

Jednání s ministrem zdravotnictví



Jednání s Českou lékárnickou komorou

V průběhu roku 2025 pokračovala jednání mezi zástupci výboru ČOSKF a představenstva ČLnK. Hlavními tématy byly vzdělávací program Farmaceutická péče o geriatrické pacienty a připravovaný strategický dokument Vize farmacie 2030.

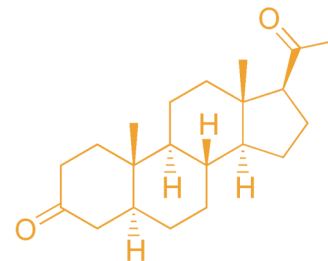
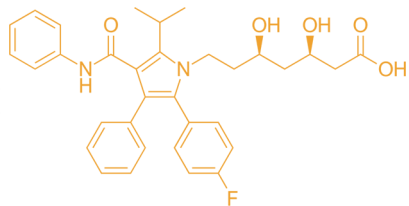
V rámci diskuse o vzdělávacím programu *Farmaceutická péče o geriatrické pacienty* byly identifikovány překážky související zejména s dosud neexistujícími systemizovanými pozicemi, absencí akreditační komise a akreditovaných školících pracovišť.

Zástupci ČLnK současně vyjádřili podporu aktivitám ČOSKF směřujícím k rozvoji programu, včetně podpory vzniku akreditační komise a zvýšení informovanosti odborné veřejnosti. Pozitivním posunem bylo následné jmenování akreditační komise z iniciativy Ministerstva zdravotnictví a zahájení procesu akreditace pracovišť klinické farmacie. V diskusi zazněla také paralela s počátečním rozvojem klinické farmacie, kdy odborná praxe předcházela vytvoření odpovídajících systémových podmínek.

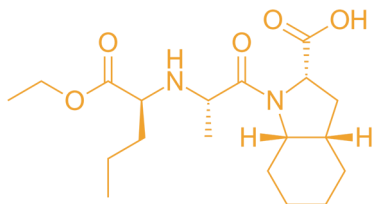
V souvislosti s přípravou dokumentu *Vize farmacie 2030* prezentovala ČOSKF své podněty a připomínky. Poukázala zejména na možnosti stanovit konkrétnější a měřitelné cíle, které by usnadnily průběžné vyhodnocování naplňování jednotlivých priorit. Zdůrazněna byla také potřeba reflektovat aktuální evropské trendy a zkušenosti jednotlivých odborností. Bohužel ČOSKF nakonec neměla reálnou možnost ovlivnit výslednou verzi dokumentu.

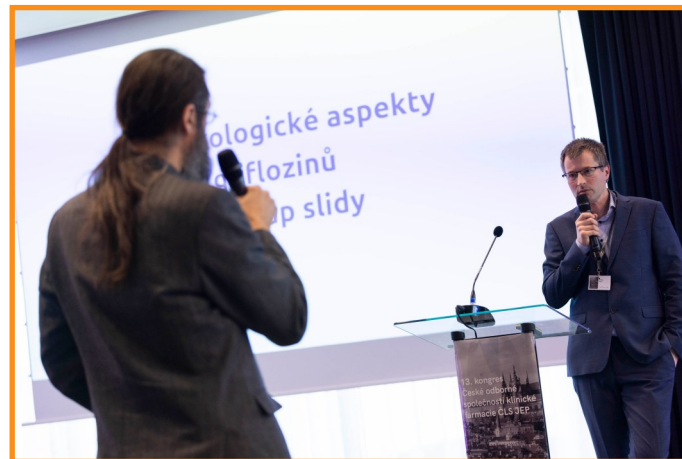


Česká lékárnická
komora



Vzdělávání v oboru klinická farmacie





Pregraduální vzdělávání a spolupráce s fakultami

ČOSKF dlouhodobě spolupracuje s **Farmaceutickou fakultou Univerzity Karlovy (FaF UK)** v Hradci Králové a **Farmaceutickou fakultou Masarykovy univerzity (FaF MU)** v Brně na pregraduální výuce studentů.



MUNI PHARM

ČOSKF usiluje o změnu v organizaci a legislativním ukotvení šestiměsíční praxe studentů farmacie a otevření možnosti vykonat část této praxe na odděleních a pracovištích klinické farmacie. ČOSKF tak prosazuje zajištění rovných podmínek pro studenty se zájmem o uplatnění v kterémkoliv farmaceutickém oboru.

ČOSKF se také pravidelně účastní studentských veletrhů. **Veletrh bioanalytiky a farmacie**, který pořádá Spolek českých studentů farmacie při FaF UK a se uskutečnil 16. dubna v **Hradci Králové**. Zástupci ČOSKF zde studentům prezentovali obor Klinická farmacie a možnosti uplatnění klinického farmaceuta v ČR.

Veletrh pracovních příležitostí Job Fair v Brně se konal 6. dubna 2025 a byl organizován Uníí studentů farmacie Masarykovy univerzity. ČOSKF měla na veletrhu opět svůj stánek a zároveň zde proběhla krátká prezentace zaměřená na představení profese klinického farmaceuta a činnosti odborné společnosti. Součástí programu byl také workshop připravený kolegyněmi z ČOSKF, v jehož rámci si studenti na třech stanovištích vyzkoušeli řešení kazuistik skutečných pacientů z reálné klinické praxe. Workshop studentům přiblížil každodenní práci klinického farmaceuta, mimo jiné v oblasti hodnocení lékových interakcí či úpravy dávkování léčiv při poruše funkce eliminačních orgánů.



Specializační příprava a spolupráce s IPVZ



Specializační vzdělávání v oboru **Klinická farmacie** je organizováno **Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ)**, který zajišťuje teoretické kurzy, odborné stáže a atestace.

ČOSKF dlouhodobě spolupracuje s IPVZ na specializačním vzdělávání v oboru Klinická farmacie. Aktivně se podílí na realizaci specializačních kurzů a specializačních stáží na akreditovaných pracovištích I. a II. typu.

V roce 2025 bylo realizováno **6** specializačních stáží a tyto specializační kurzy a online-workshopy:

- Základy biochemie pro klinického farmaceuta, farmakoterapie změn vnitřního prostředí (leden, online),
- Základy hematologie pro klinického farmaceuta, problematika farmakoterapie kardiovaskulárních onemocnění, problematika antikoagulační a protidestičkové farmakoterapie (březen, online),
- Hepatální insuficience a farmakoterapie, problematika farmakoterapie ovlivňující lipidový a glycidový metabolismus (březen, online),
- Renální insuficience a farmakoterapie, eliminační metody (duben, online),

- Racionální farmakoterapie antibiotiky (květen, online),
- Interpretace lékových interakcí; zvláštnosti farmakoterapie u vybraných populačních skupin (v geriatrii, v pediatrii, v těhotenství a při kojení); intoxikace léčiv (červen, online),
- Kazuistický týden v klinické farmacii (září, prezenčně – IPVZ),

V roce 2025:

- **6** farmaceutů získalo specializovanou způsobilost v oboru Klinická farmacie,
- **33** farmaceutů se nově zařadilo do specializační přípravy v oboru Klinická farmacie,
- k 31. prosinci 2025 se cca **65** farmaceutů aktivně připravovalo k získání specializované způsobilosti v oboru Klinická farmacie.

Subkatedra klinické farmacie IPVZ zajišťuje i organizaci vzdělávacího programu nástavbového oboru **Farmaceutická péče o geriatrické pacienty**.

Celoživotní vzdělávání

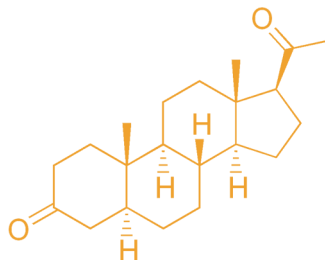
ČOSKF je garantem kvality poskytované klinickofarmaceutické péče.

Základním prostředkem pro plnění této úlohy je pořádání a zajištění nad konáním vzdělávacích a metodických akcí.

Jedná se o:

- Kongres ČOSKF
- Workshopy ČOSKF
- Aktuality klinické farmacie
- Bloky klinické farmacie na akcích pořádaných primárně jinými odbornými společnostmi

web: coskf-vzdelavani.cz



Kongres ČOSKF

Výroční kongres odborné společnosti, který je hlavní platformou pro sdílení aktuálních poznatků, výzkumu a klinické praxe v oblasti klinické farmacie, proběhl 13. až 15. března 2025 v kongresových prostorách STAGES HOTEL Prague.

Kongres byl zahájen přednáškovým večerem prof. Květiny, na kterém byly představeny vybrané atestační a výzkumné práce klinických farmaceutů.

Mezi ústřední témata hlavního odborného programu patřily mikrobiologické parametry a jejich význam pro dávkování léčiv, andexanet alfa – antidotum xabanů a glifloziny z pohledu intenzivisty a nefrologa.

Již tradičně byl zařazen také blok připravený kolegy ze spřátelené České společnosti pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii ČLS JEP.

web: kongresklinickefarmacie.cz



Kongres v obrazech





Workshopy ČOSKF

Klinická farmacie v systému úhrad zdravotní péče

19. únor 2025, online

Hlavní téma: Principy úhrad zdravotní péče, struktura úhrad, úhrady za lůžkovou péči

Klinická farmacie v kardiologii I

29. duben 2025, Lékařský dům ČLS JEP, Praha

Hlavní téma: Srdeční selhání, fibrilace síní

Léčba HIV – antiretrovirotika V

21. květen 2025, Dům světla, Praha

Hlavní téma: Oportunní infekce, dávkování gancikloviru

Ledviny a léčiva, eliminační metody I – opakování

30. květen 2025, Lékařský dům ČLS JEP, Praha

Hlavní téma: Základní principy intermitentní hemodialýzy, parametry metody, dialyzační roztoky a praktické výpočty eliminace vybraných léčiv na kazuistikách

Klinická farmacie v intenzivní medicíně VII

19. září 2025, Lékařský dům ČLS JEP, Praha

Hlavní téma: Patofyziologie jater, jaterní testy, jaterní selhání, přístrojová podpora funkce jater, hepatotoxicita

Klinická farmacie v pediatrii II

5. listopad 2025, online

Hlavní téma: Přímá perorální antikoagulancia, antitrombotická profylaxe

Klinická farmacie v onkologii II

12. listopad 2025, online

Hlavní téma: Mechanismy účinku (cílené terapie, imunoterapie), nežádoucí účinky (cílené terapie, imunoterapie)

Ledviny a léčiva, eliminační metody XI

12. prosinec 2025, Lékařský dům ČLS JEP, Praha

Hlavní téma: Příčiny zhoršení funkce ledvin, nefrotoxicita léčiv, vankomycin, durvalumab, pseudonefrotoxicita



Aktuality klinické farmacie

Konference pracovní-metodického charakteru proběhla 26. listopadu 2025 online formou.

Konference představuje jedinečnou příležitost ke společnému setkání členů výboru společnosti i jejích dalších členů. Hlavním cílem tohoto setkání je shrnout významné události a vývoj v oblasti klinické farmacie za uplynulý rok a současně nastínit klíčové vize a priority pro nadcházející období.

Hlavní témata:

- Klinickofarmaceutická péče v zák. o zdravotních službách pohledem klinického farmaceuta a pohledem právníka
- Informace z jednání ČOSKF s ČLnK (Vize farmacie 2030, VP Farmaceutická péče o geriatrické pacienty, konzultace lékárníka vs. konzilium KF, kompetence)
- Výkony klinického farmaceuta v péči o hospitalizované pacienty
- Novinky z pracovních skupin



Aktuality KF 2025
online

Podpora odborných akcí

ČOSKF vyjádřila podporu těmto odborným akcím:

14. Neurokazuistický sjezd

11.-12. duben 2025, Praha

Hlavní téma: Neurofarmakologické kazuistiky

3. Novojičínské přednáškové odpoledne klinických farmaceutů

21. květen 2025, Nový Jičín

Hlavní téma: Klinická farmacie, novinky v oboru, kazuistiky.

Klinická farmacie na akcích spolupracujících odborností

27. ročník Colours of Sepsis, festival intenzivní medicíny

28. - 31. leden 2025, Ostrava

Hlavní téma: Farmakokinetika léčiv, monitorování hladin antibiotik v intenzivní péči

30. Celostátní gerontologický kongres

2. - 3. duben 2025, Hradec Králové

Hlavní téma: Frailty a geriatrické syndromy – rizika ztráty soběstačnosti

4. Colours of Cardiology

25.-26. září 2025, Ostrava

Hlavní téma: Racionální farmakoterapie statiny, ambulantní klinická farmacie

XXXI. kongres České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (ČSARIM)

9.-11. říjen 2025, Praha

Hlavní téma: TDM vybraných skupin antibiotik, bezpečná farmakoterapie, mezioborová spolupráce

XXXII. kongres České internistické společnosti

19.-22. listopad 2025, Brno

Hlavní téma: Choosing wisely

Spolupráce se Společností všeobecného lékařství ČLS JEP

Konference praktických lékařů

17.-18. leden 2025, Ostrava

16. Jihočeské praktické dny

14.-15. únor 2025, České Budějovice

XII. Kongres praktických lékařů

4.-5. dubna 2025, Olomouc

Konference praktických lékařů SVL ČLS JEP

11.-12. duben 2025, Hradec Králové

XIX. jarní interaktivní konference SVL ČLS JEP

16.-18. květen 2025, Praha

Konference praktických lékařů SVL ČLS JEP

26.-27. září 2025, Brno

Konference praktických lékařů SVL ČLS JEP

10.-11. říjen 2025, Praha

XLIV. Výroční konference SVL ČLS JEP

12.-15. listopad 2025, Zlín

Hlavní téma: Sick Day Rules



Mediaální vstupy a newslettery

V průběhu roku 2025 byl obor Klinická farmacie, role klinického farmaceuta a činnost ambulancí klinické farmacie opakovaně prezentován v médiích určených pro laickou veřejnost. Mediaální vystoupení se zaměřovala také na témata bezpečné farmakoterapie a personalizované medicíny.

Přehled vystoupeních:

24. 1. 2025 – Zdravotnický deník – rozhovor s PharmDr. Miladou Halačovou, Ph.D. – titulek: „Do několika let bude mít klinického farmaceuta každá česká nemocnice, věří Halačová“

28. 1. 2025 – Zdravotnický deník – rozhovor s PharmDr. Petrou Rozsivalovou – titulek: „Zlepšení péče a bezpečnosti i finanční úspora. Klinických farmaceutů přibude, nemocnici se vyplácí, říká vedoucí těch hradeckých“

Leden/únor 2025 - Představení profese klinického farmaceuta a oboru klinická farmacie v Časopise Fakultní nemocnice Plzeň

6. 2. 2025 – Zdravotnický deník – titulek: „Kliničtí farmaceuti: V pražských fakultních nemocnicích už samozřejmost, běžně pracují i ambulantně“

7. 2. 2025 – Zdravotnický deník – titulek: „Multidisciplinární týmy, konzilia, ambulance. Fakultní nemocnice využívají klinické farmaceuty naplno, plánují nabírat další“

12. 2. 2025 – Zdravotnický deník – titulek: „Sdílené zkušenosti i externí konzultace. Týmovou spoluprací klinických farmaceutů využívají nemocnice Královéhradeckého kraje“

19. 2. 2025 – Zdravotnický deník – titulek: „Lékárny klinické farmaceuty nenahradí, vědí v nemocnicích. Některé je ale zatím nezaměstnaly“

7. 5. 2025 – WIRED – titulek: „Čím zapíjet léky? Zapomeňte na džus i kvalitní černý čaj“

8. 10. 2025 – LI. Setkání Clubu JEP – téma: Probiotika ano či ne

14. 10. 2025 – Zdravotnický deník – rozhovor s PharmDr. Janou Gregorovou, Ph.D. – titulek: „Začátky byly tvrdé, obor nikdo neznal. Dnes jsme pro ostatní vzorem, popisuje klinická farmaceutka“

29. 10. 2025 – Zdravotnický deník – titulek: „Rozdrcený lék může zabít: Klinická farmaceutka varuje před fatálními chybami“

21. 11. 2025 – Česká televize, ČT24 – reportáž k tématu Choosing wisely



Mediaální kanály



webové stránky

COSKF.cz



Instagram

@coskf_cz



YouTube kanál

@ČOSKF-YouTube

KONTAKTUJTE NÁS

Těšíme se na vaše dotazy

Název

Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně, z.s.

Organizační složka

Česká odborná společnost klinické farmacie, z.s.

Spisová značka

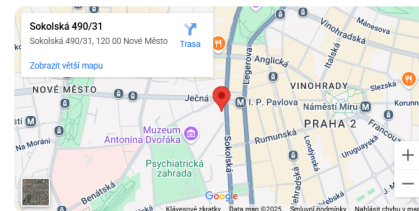
L 1190 vedená u Městského soudu v Praze

IČ

00444359

DIČ

CZ00444359



Adresa

Sokolská 490/31
Praha 2, 120 00



Telefon

*420 100 654 321
*420 100 123 456



E-mail

info@coskf.cz



Sledujte nás

[Instagram](#)
[YouTube](#)



ČOSKF

@ČOSKF-YouTube · 9 odběratelů · 4 videa

Česká odborná společnost klinické farmacie (ČOSKF) je organizační složkou České lékařské společnosti JEP. Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně, z.s.

[coskf.cz](#) a 2 další odkazy

Odebírat

Videa Shorts



Klinickofarmaceutická péče ve zdravotnickém systému | Aktuality KF 2024
74 zhlédnutí · před 4 měsíci



ČOSKF a ČLnK | Aktuality KF 2024
70 zhlédnutí · před 4 měsíci



ESCP best practice: development of the national methodology for the provision of clinical-pharmaceutical care and its implementation in the healthcare system of the Czech Republic

Jan Miroslav Hartinger¹ · Ivana Tašková^{2,4} · Jana Gregorová^{3,4} · Ondřej Slanar¹ · Daniela Fialová^{4,5}

Received: 30 June 2025 / Accepted: 26 August 2025 / Published online: 30 September 2025
© The Author(s) 2025, modified publication 2026

Abstract

Introduction In 2011 clinical pharmacy (CP) almost did not feature in the Czech Republic. As the complexity of pharmacotherapy increased, the need for comprehensive medication reviews (CMR) became increasingly important which led to extension of pharmacy practice beyond merely drug-oriented pharmacy-based services.

Aim To outline the development, implementation and outcomes of the methodology that established standards for CP practice in the Czech Republic and which contributed to establishing CP as an independent postgraduate specialization with its own workplaces and full-time employment positions.

Setting Inpatient and outpatient healthcare settings in the Czech Republic.

Development Legislative changes in 2011 incorporated CP care into the healthcare system and the national CP methodology was published in 2014. Proactive screening of the medication lists and patient healthcare documentation was introduced. Results of CMRs are discussed with attending physicians and the plans for drug therapy adjustment are added to patient documentation. Clinical pharmacists have become standard partners for physicians on medical wards and outpatient facilities. A comprehensive clinical postgraduate training program (fully interlinked with accredited CP wards) has been established to maintain high standards of CP care.

Implementation Based on the CP care methodology approved by professional medical and pharmaceutical societies and accepted by the Ministry of Health and health insurance companies, three inpatient procedures and one outpatient procedure became eligible for reimbursement thus facilitating the further development of CP practice and independent CP departments. Currently, the Czech Republic has 58 CP facilities and nearly 200 specialized clinical pharmacists.

Evaluation The provision of CP care according to current national guidelines was shown to provide an effective and cost-effective approach by the results of two extensive studies; the calculated economic cost-benefit ratio was determined at 1:3–4.2. The number of clinical pharmacy specialists and facilities is steadily increasing.

Conclusion The development of methodological approach accompanied by changes concerning reimbursement in the Czech Republic have led to the establishment of a stable and well-defined environment for clinical pharmacists to become full-time

Publikace v oboru klinická farmacie

Affiliated with the European Society of Clinical Pharmacy

jan.hartinger@vfn.cz

¹ Institute of Pharmacology, 1st Faculty of Medicine, Charles University and General University Hospital, Prague, Czech Republic

² Department of Clinical Pharmacy, Psychiatric Hospital Bohnice, Prague, Czech Republic

in Prague, Charles University, Prague, Czech Republic

⁴ Department of Social and Clinical Pharmacy, Faculty of Pharmacy in Hradec Králové, Charles University, Hradec Králové, Czech Republic

⁵ Department of Internal Medicine and Geriatrics, 1st Faculty of Medicine, Charles University, Prague, Czech Republic

Springer

Publikace členů ČOSKF

Klinická farmacie je rozvíjející se obor, přibývá proto jak metodických, tak odborných publikací klinických farmaceutů.

Níže uvedený přehled sumarizuje práce zveřejněné v roce 2025 a nabízí je kolegům z řad klinických farmaceutů i odborné veřejnosti coby inspiraci pro vlastní činnost i vzájemnou spolupráci.

Časopisecké publikace

Bartošová O, Dušek P, Šíma M, Stránský D, Hlaváč J, Růžička E, Šonka K, Slanař O. Longitudinal analysis of pupillometry according to type of pharmacotherapy in Parkinson's disease patients. *Sci Rep.* 2025; 15(1): 30525.

Bauer L, Cihlo J. Moderní přístupy zvyšující efektivitu antibiotické léčby v nemocniční praxi. *Čas Lék čes.* 2025; 164: 3-8.

Comtesse SM, Tašková I, Šafařová N, Hahn M. An Exploratory, Retrospective Study of the CYPRI Score for Pharmacogenetic Testing Among Mental Health Patients. *Genes (Basel).* 2025. 16(12): 1479.

Dlouhý P, Žemličková H, Štefan M, Adámková V, Kolář M, Gregorová J, Murínová I. Antibiotická léčba infekcí vyvolaných multirezistentními gramnegativními bakteriemi (doporučený postup SIL, SML a ČOSKF). *Farmakoterapie.* 2025; 21(5): 551-576. Dostupné z: <https://www.farmakoterapie.cz/publikovano-online>.

Fenclová J, Murínová J. Probiotika při léčbě antibiotiky – přehled účinnosti, rizik a doporučených postupů. *Čas Lék čes.* 2025; 164: 259-26.

Feřtová L, Brezinová B, Červeňová J. Výběr vhodného močového spasmolytika u geriatrických pacientů. *Klin Farmakol Farm.* 2025; 39(4): 245-248.

Gregor S, Malý J. Role farmaceuta v managementu antikoagulační terapie warfarinem - přehled literatury. *Čes slov farm.* 2025; 74(4): 230-237.

Grenar P, Rozsivalová P, Rakušan D, Nový J, Malý R, Cyrany J. Polypragmázie - jak na redukci léků u pacientů. *Med praxi.* 2025; 22(1): 10-14.

Hartinger JM, Tašková I, Gregorová J, Slanař O, Fialová D. ESCP best practice: development of the national methodology for the provision of clinical-pharmaceutical care and its implementation in the healthcare system of the Czech Republic. *Int J Clin Pharm.* 2025; 47(6): 1955-1966.

Jandová M, Lánská M, Sýkorová A, Gregor J, Rozsivalová P, Beková L, Ducháčová ZW, Radocha J, Stacey GN, Měřička P, Fuller B. Current Role of CAR-T Therapy in Haematological Care. *Adv Exp Med Biol.* 2025; 1486: 193-216.

Jelínek P, Klouček A, George AH, Hynek Housar H, Kozlík P, Křížek T, Ryšánek P, Šíma M, Slanař O, Šooš M. Oil-Based and Oil-Free Formulations for Enhancing Cannabidiol Bioavailability. *J Cannabis Res.* 2025; 8(1): 5.

Jelínková M, Hartinger JM. Změna farmakokinetiky vybraných psychofarmak u pacientů s chronickým onemocněním ledvin. *Psychiatr praxi.* 2025; 26(2):116-122.

Jelínková M, Pilková A, Hartinger JM. Změny farmakokinetiky vybraných neurologických léčiv u pacientů s chronickým onemocněním ledvin. *Neurol praxi.* 2025; 26(6): 505-514.

Juřica J, Turjap M. Alkohol a lékové interakce. *Čas Lék čes.* 2025; 164: 306-310.

Klhubek J, Vodička M, Ponížil P, Ryšavý I, Fojtík P, Kojecský V, Šálek T. Thiazide-Associated Hyponatremia: A Retrospective Cohort Study Comparing Hydrochlorothiazide Versus Indapamide Versus Chlorthalidone. *J Clin Hypertens (Greenwich).* 2025. 27(5): e70060.

Kojecský V, Klhubek J, Kianička B, Kohout P. Improved bioavailability of buccal nano-emulsion vitamin D compared to conventional oral supplementation in patients with inflammatory bowel disease: a randomized controlled trial. *Front Med (Lausanne).* 2025. 12: 1649677.

Kolek M, Ďuricová J, Brozmanová H, Šišťák P, Juřica J, Kaňková K, Motyka O, Kacířová I. Vancomycin wound penetration in open-heart surgery patients receiving negative pressure wound therapy for deep sternal wound infection. *Ann Med.* 2025; 57(1): 2444544.

Králová A, Potměšil P, Kopeček M. Použití terapeutického monitorování hladin antipsychotik druhé generace při individualizaci farmakoterapie schizofrenie. *Klin Farmakol Farm.* 2025; 39(1): 57-61.

Kukla R, Nouzovska K, Ryskova L, Rozsivalova P, Pavlik I, Bostik P. Successful treatment of Keratitis caused by *Mycobacterium chelonae* and an overview of previous cases in Europe. *Ann Clin Microbiol Antimicrob.* 2024; 23(1): 92.

Malá-Ládová K, Rožničková E, Rozsivalová P. Zdroje dat a odborných informací o farmakoterapii v kojení. *Čes slov farm.* 2025; 74(3):172-178.

Malá-Ládová K, Rožničková E, Rozsivalová P. Zdroje dat a odborných informací o farmakoterapii v těhotenství. *Čes slov farm.* 2025; 74(2):108-113.

Maňásek V, Rozsivalová P. Extravazace léčiv. In: Charvát J a kol. Cévní vstupy. Grada Publishing. 2025. ISBN 978-80-271-5349-7. (Kapitola v knize)

Maňásek V, Rozsivalová P. Vlastnosti léčiv pro nitrožilní podání. In: Charvát J a kol. Cévní vstupy. Grada Publishing. 2025. ISBN 978-80-271-5349-7. (Kapitola v knize)
Murínová I. Linezolid a terapeutické monitorování: Nastal čas pro rutinní TDM? *Klin Farmakol Farm.* 2025; 39(4): 218-222.

Nováková A, Šmardová J, Sklenářová M, Dvořáková A, Chalupský K, Ryšánek P, Odložilíková MN, Bartůněk A, Perlík V, Mertlíková-Kaiserová H, Michálek P, Šíma M, Slanář O. Zanamivir exposure in healthy rats and rats with acute lung injury. *Ann Med* 2025; 57(1): 2534523.

Novosadová M, Filip S, Molnárová V, Michlová A, Hrušešová J, Novosad J. Adjustment of pharmacotherapy during the final days of life in home hospice care: a pilot retrospective study. *Ann Palliat Med.* 2025; 14(2): 136-145.

Prokeš M, Suchopár J. Interakce léků užívaných k terapii hyperaktivního močového měchýře. *Klin Farmakol Farm.* 2025; 39(1): 44-51.

Papież A, Čechová Z, Rychlíčková J. Rozdíly mezi pohlavími – od farmakologie až po metodologii klinického výzkumu. *Klin Farmakol Farm.* 2025; 39(1): 52-56.

Pechandová K. Teofylin – známý neznámý. *Remedia.* 2025; 35(2): 173-178.

Pechandová K. Význam terapeutického monitorování teofylinu. *Klin Farmakol Farm.* 2025; 39(4): 199-205.

Pelantová B, Halvová P, Rozsivalová P, Dejdarová L, Koblížek V, Gabalec F, Malý J. Vybrané kauzistiky z praxe klinického farmaceuta z oblasti pneumologie. *Čes slov Farm.* 2025; 74(4): 252-257.

Pobijáková B, Bútorová A, Hartinger J, Javůrková E, Mičochová D, Rusinová K, Sádovská B, Steinerová A, Vajdová J, Vašková P, Wohlmuthová D, Kouba M. Metadon v léčbě bolesti v praxi paliatra. *Paliativní medicína.* 2025; 6(3): 36-39.

Polášková L, Hartinger JM, Murínová I, Michálek P, Slanář O, Šíma M. Vancomycin loading dose individualization in a population of obese patients undergoing haemodialysis based on population pharmacokinetic model. *J Chemother.* 2025; 37(2): 121-129.

Prokeš M, Suchopár J. Lékové interakce DOAC a protizáchvatových léků. *Klin Farmakol Farm.* 2025; 39(1): 34-43.

Rozsivalová P, Šubrtová P, Russ K, Grenar P, Nový J, Rakušan D, Cyraný J, Langmaierová K. Choosing Wisely v praxi: jak Sick Day Rules pomáhají předjet polékovým komplikacím. *Čes slov farm.* 2025; 74(4): 244-251.

Rychlíčková J, Kunová E. Nitazeny a další superagonisté opioidních receptorů. *Klin Farmakol Farm.* 2025; 39(3): 171-173.

Ryšánek P, Jelínek P, Housar H, Kozlík P, Křížek T, Nováková A, Sklenářová M, Paulusová V, Merdita S, Arora M, Symkanych O, Šteigerová M, Zmeškalová E, Slanář O, Šoos M, Šíma M. Effect of quantitative structural properties and drug formulation in four cannabinoids (cannabidiol, cannabigerol, cannabichromene and cannabinol) on their lymphatic transport after enteral administration in rats. *Mol Pharmaceutics.* 2025; 22(8): 4544-4555.

Skopalová K. Farmakokinetické interakce klopazinu a olanzapinu: kauzistiky lékových změn při inhibici CYP1A2. *Klin Farmakol Farm.* 2025; 39(3): 181-184.

Slanář O, Šíma M, Hartinger JM, Perlík F (in memoriam). Terapeutické monitorování koncentrace léčiv. In: Zima T a kol. Laboratorní diagnostika. Galén. 2025. ISBN 9788074927867. (Kapitola v knize)

Suchopár J, Prokeš M, Suchopár Š. Farmakokinetické lékové interakce přímo působících perorálních antikoagulantů. *Klin Farmakol Farm.* 2025; 39(1): 22-33.

Suk P, Rychlíčková J, Součková L, Kubíčková V, Šíma M, Šitina M, Urbánek K, Šrámek V. Changes of colistin pharmacokinetics in critically ill patients due to the extracorporeal membrane oxygenation: results of the COL-ECMO2022 trial. *Int J Antimicrob Agents.* 2025; 66(5): 107582.

Šálek T, Kihůfek J, Vodička M, Pšenčík M. Cystatin C for gentamicin dosing – a case study. *Biochem Med (Zagreb)*. 2025. 35(3): 030902.

Šenolt L, Bonatto ME, Heribanová L, Doubková M, Lišková E, Krčmová I, Paleček T, Kuchynka P, Kubánek M, Bouček J, Koucký V, Chovanec M, Doubek M, Kodet O, Nytrová P, Eliáš M, Heissigerová J, Svozilková P, Brichtová M, Grusová K, Müllerová E, Kříž D, Hrušková Z, Tesaf V, Němec P, Soukup T, Suchý D, Hartinger J, Kollár M, Horák P, Bečvář R. Mezioborové doporučené postupy pro diagnostiku a léčbu eozinofilní granulomatózy s polyangiitidou. *Čes Revmatol*. 2025; 33(2): 57-79.

Šichová K, Mallarino B, Janečková L, Palivec P, Vágnerová M, Vejmola Č, Nikolič M, Ladislavová L, Mazochová K, Ryšánek P, Šíma M, Šafanda A, Bui QH, Rita I, Koutrouli A, Kuchař M, Páleníček T. Hexahydrocannabinol (HHC): pharmacokinetics, systemic toxicity, and 1 acute behavioural effects in Wistar rats. *Int J Neuropsychopharmacol*. 2025; 28(8): pyaf041.

Štefková-Mazochová K, Danda H, Mazoch V, Olejníková Ladislavová L, Šichová K, Paškanová N, Vágnerová M, Jurásek B, Ryšánek P, Šíma M, Šafanda A, Hiep Bui Q, Kuchař M, Páleníček T. The acute effects of methoxphenidine on behaviour and pharmacokinetics profile in animal model. *Prog Neuropsychopharmacol Biol Psychiatry*. 2025; 137: 111285.

Šteigerová M, Sklenářová M, Bazyuk M, Záveský L, Jelínek P, Arora M, Stránský D, Kučera T, Sepodes B, Šoš M, Šíma M, Slanař O. Regulation of inflammatory pathways by cannabigerol in the collagen induced arthritis model in rats. *Front Pharmacol*. 2025; 16: 1705962.

Tašková I. Léčiva s potenciálem vzniku závislosti: farmakologické aspekty a klinická praxe. *Čes slov farm*. 2025. 74(3): 152-156.

Tašková I. Navození indukce CYP3A4 metamazolem potvrzené metodou TDM: případová studie s kvetiapiinem. *Klin Farmakol Farm*. 2025; 39(4): 213-217.

Tašková I, Knápková K, Šantrůčková V. *Psychofarmaka v kazuistikách*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Maxdorf. 2025. ISBN 978-80-7345-799-0.

Tašková I, Šafářová N. TDM jako nástroj pro farmakogenetické profilování pacientů: kazuistika fenokonverze. *Klin Farmakol Farm*. 2025; 39(4): 206-212.

Tichá T, Halouzková BA, Hartinger JM, Kozlík P. Rapid and reliable UHPLC-MS/MS method for the simultaneous quantification of melperone and tiapride in human serum and dialysate. *Monatsh Chem*. 2025; 156: 1005–1012.

Tížková K. Léky v těhotenství (doporučený postup ČLnK). Dostupné z: <https://lekarnici.cz/doporuceny-postup-leky-v-tehotenstvi/>.

Tížková K. Poradenství při kojení a bezpečná farmakoterapie (doporučený postup ČLnK). Dostupné z: <https://lekarnici.cz/doporuceny-postup-poradenstvi-pri-kojeni-a-bezpecna-farmakoterapie/>.

Vokurka S, Maňásek V, Navrátilová Hrabánková D, Rozsivalová P, Kletečka J, Šípová S, Pavlicová V, Žák P, Kozáková Š, Vlasáková A, Brojáčková D, Turková L, Víšek B. Extravasation (paravasation) of anticancer drugs - updated recommendations (2025) for standard care in the Czech Republic based on multidisciplinary cooperation. *Klin Onkol*. 2025; 38(3): 224-232.

Zavrela A, Zibridova K, Radocha J, Cermakova E, Rozsivalova P, Zak P, Visek B, Lanska M, Stevkova J, Merdita S, Slanar O, Sima M. Tacrolimus exposure during the three-month period following allogeneic stem cell transplantation predicts overall survival. *Front Pharmacol*. 2025; 16: 1517083.

Zavřelová A, Merdita S, Žák P, Radocha J, Víšek B, Lánská M, Maláková J, Michálek P, Slanař O, Šíma M. Population Pharmacokinetic Model-Based Optimization of Linezolid Dosing in Hematooncological Patients With Suspected or Proven Gram-Positive Sepsis. *Clin Transl Sci*. 2025; 18(9): e70346.



ESCP best practice: development of the national methodology for the provision of clinical-pharmaceutical care and its implementation in

Publikace v prestižním časopise **International Journal of Clinical Pharmacy** (IF 3,2) o národní metodice pro poskytování klinickofarmaceutické péče a její zavedení do systému zdravotní péče v České republice:

Hartinger JM, Tašková I, Gregorová J, Slanař O, Fialová D. *ESCP best practice: development of the national methodology for the provision of clinical-pharmaceutical care and its implementation in the healthcare system of the Czech Republic*. Int J Clin Pharm. 2025; 47(6): 1955–1966.



International Journal of Clinical Pharmacy (2025) 47:1955–1966
https://doi.org/10.1007/s11096-025-02009-8

RESEARCH



ESCP best practice: development of the national methodology for the provision of clinical-pharmaceutical care and its implementation in the healthcare system of the Czech Republic

Jan Miroslav Hartinger¹ · Ivana Tašková^{2,4} · Jana Gregorová^{3,4} · Ondřej Slanař¹ · Daniela Fialová^{4,5}

Received: 30 June 2025 / Accepted: 26 August 2025 / Published online: 30 September 2025
© The Author(s) 2025, modified publication 2026

Abstract

Introduction In 2011 clinical pharmacy (CP) almost did not feature in the Czech Republic. As the complexity of pharmacotherapy increased, the need for comprehensive medication reviews (CMR) became increasingly important which led to extension of pharmacy practice beyond merely drug-oriented pharmacy-based services.

Aim To outline the development, implementation and outcomes of the methodology that established standards for CP practice in the Czech Republic and which contributed to establishing CP as an independent postgraduate specialization with its own workplaces and full-time employment positions.

Setting Inpatient and outpatient healthcare settings in the Czech Republic.

Development Legislative changes in 2011 incorporated CP care into the healthcare system and the national CP methodology was published in 2014. Proactive screening of the medication lists and patient healthcare documentation was introduced. Results of CMRs are discussed with attending physicians and the plans for drug therapy adjustment are added to patient documentation. Clinical pharmacists have become standard partners for physicians on medical wards and outpatient facilities. A comprehensive clinical postgraduate training program (fully interlinked with accredited CP wards) has been established to maintain high standards of CP care.

Implementation Based on the CP care methodology approved by professional medical and pharmaceutical societies and accepted by the Ministry of Health and health insurance companies, three inpatient procedures and one outpatient procedure became eligible for reimbursement thus facilitating the further development of CP practice and independent CP departments. Currently, the Czech Republic has 58 CP facilities and nearly 200 specialized clinical pharmacists.

Evaluation The provision of CP care according to current national guidelines was shown to provide an effective and cost-effective approach by the results of two extensive studies; the calculated economic cost-benefit ratio was determined at 1:3–4:2. The number of clinical pharmacy specialists and facilities is steadily increasing.

Conclusion The development of methodological approach accompanied by changes concerning reimbursement in the Czech Republic have led to the establishment of a stable and well-defined environment for clinical pharmacists to become full-time experts in both inpatient and outpatient settings. Clinical pharmacists are now recognized as skilled experts who are respected for their valuable contribution to inter-professional cooperation within medical teams.

Keywords Cost-benefit analysis · Clinical pharmacy · Inpatients · Legislation · Medication review · Medication therapy management · Outpatients · Reimbursement

✉ Jan Miroslav Hartinger
jan.hartinger@vfn.cz

¹ Institute of Pharmacology, 1st Faculty of Medicine, Charles University and General University Hospital, Prague, Czech Republic

² Department of Clinical Pharmacy, Psychiatric Hospital Bohnice, Prague, Czech Republic

³ Department of Clinical Pharmacy, Faculty Hospital Bulovka in Prague, Charles University, Prague, Czech Republic

⁴ Department of Social and Clinical Pharmacy, Faculty of Pharmacy in Hradec Králové, Charles University, Hradec Králové, Czech Republic

⁵ Department of Internal Medicine and Geriatrics, 1st Faculty of Medicine, Charles University, Prague, Czech Republic



Zpráva České odborné společnosti klinické farmacie ČLS JEP za rok 2025

Editor: PharmDr. Irena Murínová, Ph.D.
Fotografie: Rudy Kovář, členové výboru ČOSKF
Grafická úprava a finalizace: PharmDr. Juraj Martiška, Ph.D.

